

AJUNTAMENT DE LES BORGES DEL CAMP

XI Premi Literari Sant Jordi 2000

PREMI NARRACIÓ

El viatge de Francesc X. Llauradó i Pàmies

És un matí d'octubre. Els primers raigs de sol entren per la finestra i envaeixen tots els racons de la cambra amb una tafaneria detestable. Tot i no ser una hora avançada, el dia ja promet suors i xafogors a dojo. Però aquest matí és diferent. En llevar-me, d'una manera mecànica, m'acosto a la finestra per veure, talment com si d'una pel·lícula es tractés, l'astre rei, rodó, vermell, majestuós, alçant-se rere els turons i tenyint-ho tot d'un vermell groguenc; un espectacle magnífic, si no fos que la monotonia del fet diari li ha tret tot l'encant. Fito amb interès renovat el llarg camí flanquejat de palmeres amb les ombres calentes caient en la sorra del camí. Ni una lleu brisa fa balancejar les seves fulles, sembla com si la natura encara no gosés despertar-se. Tan sols els ocells, amb cants excitats, donen a entendre que l'activitat d'un nou dia ha començat, tot trencant l'aparença de postal que té el paisatge. Per damunt de tot, al final del camí, la porta de ferro forjat s'alça majestuosa; després de tants passejos amunt i avall fent volar la imaginació per poder travessar-la, avui, per fi, la franquejaré.

Giro la mirada cap a la cambra: el jaç desfet; les parets, que un dia van ser blanques, mostren la seva nuesa; una tauleta rònega i un petit armari en un racó, on guardo tots els meus utillatges, conformen tot el mobiliari.

Torno a la realitat i, mentre em vesteixo, d'una manera parsimoniosa, no puc amagar un cert neguit: aquelles vacances allargades d'una manera involuntària i inesperada, sembla que ja arriben a la seva fi.

Agafó la bossa de mà que se m'ofereix amplíssima. A l'inici del viatge gairebé no podia tancar la cremallera, ni creuar les corretges de suport. Inexplicablement, en el temps d'estada a Tunícia, havia anat abandonant roba i objectes i, ara, la bossa ofereix un aspecte decebedor per la seva flaccidesa que res tenia a veure amb les tibantors passades.

Un cop recollides les pertinences, els ulls, d'una manera involuntària, tornen a enfilars al camí de les palmeres i la gran porta.

El so de la campana fa que torni a la realitat: és el senyal, cal abandonar les cambres, sortir al passadís i dirigir-nos al menjador. Els estadants som prou bons minyons i de confiança com per no necessitar "de l'ajut" de guàrdies, ni zeladors. La ferum crònica de menjar a mig cuinar és prou intensa com per poder localitzar els menjadors amb el sol ajut del sentit de l'olfacte. Aquestes olors sempre em recorden els meus anys d'internat en què l'anada al menjador en filera i ben uniformats amb una bata de ratlles es podia transformar en un turment depenent de l'olor que t'arribava, tot tement el que, un cop al menjador, et trobaries al plat.

Ja en el passadís, fito els bancs polsosos, sempre deserts, col·locats entre habitació i habitació, que per la seva ubicació mai no hi seia ningú, ja que les cambres s'abandonen a les vuit del matí i ja no és permès de tornar-hi fins a l'hora de dormir.

M'adreço a la gran escalinata que porta al menjador i baixo pel mig, amb les mans a la butxaca. Encara recordo els primers dies que, per la debilitat del cos, m'agafava al passamans i arribava al menjador amb les mans negres i enganxoses.

El menjador se'm mostra gairebé buit, tan sols les mosques, autèntiques reines dels àpats, senyoregen per damunt les taules de fòrmica. Elles, amb les potes peludes, són les veritables mestresses, passejant-se per sobre el pa i la mantega lluenta i grogosa pels primers efectes de la calor. Tinc poca gana i l'espectacle, encara que quotidià, me l'ha acabat de treure. Amb molt de gust giraria cua sense gaudir de les "excel·lències" d'aquest darrer àpat, però el dia abans, al despatx del director, un home sorrut de rostre impertorbable, havia deixat ben clar que podia abandonar el centre després d'esmorzar i l'experiència em deia que calia prendre-s'ho al peu de la lletra.

M'assec en una taula prop dels finestrals que menen al pati interior, on encara no hi entren els rajos del sol. Amb un cop de mà distret allunyo les mosques de la mantega, m'unto una llesca de pa integral i m'omple un bon got de te aigualit i fumejant, tot plegat amb la inèrcia del ritual de prop d'un mes d'estada al centre.

Un cop enllestit l'esmorzar, torno a l'habitació per recollir la bossa. M'agradaria pujar corrent escales amunt, entrar a la cambra i, d'una revolada, agafar la bossa, baixar les escales amb quatre gambades, sortir al jardí i córrer per l'avinguda de les palmeres fins a la porta. Però el meu pas és lent i relaxat, no vull que res, en l'últim moment, pugui espatllar la meva partida.

Dono un altre cop d'ull a la cambra, miro per la finestra: els primers interns comencen a passejar pel jardí, els esguardo amb condescendència i recordo les meves passejades eternes per tal de deixar passar el temps. He acabat coneixent tots els racons i raconets del petit i no gaire ben cuidat jardí, a més de tota la fauna diminuta que en ell habita: on trobar una marieta o quins eren els formiguers més actius m'ha servit d'entreteniment en tantes i tantes jornades inacabables.

A les nou en punt, bossa en mà, emprenc l'avinguda de les palmeres. Dret al vell mig del camí, el guarda espera atent la meva arribada. Un cop al llindar del portal, obre una petita porta lateral i m'acomia amb un somri.

Sempre m'havia imaginat que, arribat el dia, la magnífica porta de ferro forjat, rivetejada amb claus, s'obriria de bat a bat i jo, amb un pas lent i compassat, la franquejaria amb un aire victoriós i assaboriria la primera alenada d'aire provinent del carrer. La sortida per aquesta petita i insignificant porta de servei m'ha decebut trencant amb el soroll del seu forrellat tots els meus somnis.

Sento com al meu darrere es tanca la porta. Continuo caminant per una ampla avinguda per on quasi no passen cotxes. No giro la vista fins que m'he allunyat uns dos-cents metres. La porta està envoltada per unes lletres escrites en àrab i en el centre hi figura el nom del sanatori.

La parada del bus deserta. La calor humida de finals d'octubre comença a ser insuportable. Poc a poc van arribant els primers passatgers i totes les mirades em fiten amb estranyesa, no deu ser gaire habitual la presència d'estrangers per aquests paratges allunyats de les rutes turístiques. Per un moment em passà pel cap dir-los que venia de passar unes grates i

relaxades vacances al sanatori del final de l'avinguda i aconsellar-los que, si mai podien, no es privessin d'aquest plaer, ja que gaudirien d'una experiència inoblidable.

Se m'escapa un somrís sorneguer per sota el nas veient els rostres del meu auditori potencial: una dona vestida amb el seu "xador", carregada amb un gran fardell i dos infants, un a cada mà; un vell especialment brut, dos estudiants vestits a la manera occidental i una dona de qui no puc esbrinar els seus trets ja que porta el rostre cobert per un vel.

El temps passa d'una manera feixuga, a la fi, una gran polseguera alerta l'arribada de l'autobús. Un cop dalt no tinc coratge de seure en cap dels seients per la quantitat de pols i brutícia que s'hi ha acumulat, sembla talment que no l'hagin netejat des del mateix dia de la seva posada en servei, i aquest dia es perd en la nit dels temps. Pel vidre de la part posterior del vehicle llenço una darrera mirada a la porta de ferro forjat, desdibuixada ara per la pols i la brutícia del vidre. Un cop en marxa, l'autobús comença a tracalejar i en pocs segons la pols entra per les finestres, tot dotant-nos d'una tènue boirina al més pur estil londinenc. Sortosament, el centre no és gaire lluny.

Baixo a la plaça Pasteur i enfilo a peu en direcció a l'ambaixada. Allí, un secretari amb un pèssim accent em té preparat el passaport, un visat i el bitllet d'avió. Li ho agraeixo breument amb un somrís i una encaixada de mans i abandono l'ambaixada. La ferum típica de paperassa dels indrets oficials i burocràtics no canvia ni aquí, és tot un consol.

Un cop al carrer, obro el sobre d'Air Tunis. El vol surt a les nou del vespre, tota una eternitat per a mi que no visc sinó per abandonar el país i tornar a casa. Casa, quin mot més dolç, mai m'hauria imaginat que aquesta paraula de quatre lletres m'hagués pogut omplir tant com ho havia fet en aquest moment. Tenia moltes ganes de tornar, però, de sobte, en pronunciar la paraula màgica, tot ha agafat un altre sentit.

Alço la vista, el sol és a punt d'arribar al seu zenit. Amb la roba enganxada al cos, busco desesperadament una cafeteria amb aire condicionat per refugiar-m'hi. A la fi en trobo una sense luxes, però neta, on, a més, podré menjar alguna cosa.

El cambrer comença a mirar-me amb cara de pocs amics. La seva forçada simpatia mentre em serveix el dinar s'ha anat transformant en clara antipatia sense el més mínim interès per dissimular-la. No li manquen motius per llençar-me mirades fulminants. Porto gairebé cinc hores assegut a la mateixa taula i la despesa realitzada és més aviat minsa: a part del dinar, he matat la tarda amb tres tes a la menta i una cervesa. Són quasi les sis quan decideixo abandonar el cau. Pago i surto al carrer amb la intenció de parar un taxi. Al meu darrere, sento com el cambrer mormola unes paraules en àrab que de ben segur deuen ser de difícil traducció. No em costa gaire aturar-ne un, són els avantatges de ser occidental, tots els taxistes sempre miren d'aturar-se ràpidament per fotre't. Pujo i amb un breu "a l'eroport sil vous plait" notifico al xofer el meu destí.

El trànsit és dens i sorollós. L'anarquia amb què es condueix és total. Pel camí pugem dos passatgers més, tots anem en la mateixa direcció. El taxista no té la delicadesa de consultar-me si m'importaria compartir el taxi, la veritat és que ja tinc molt assumit que aquí tots els transports es comparteixen.

Els vehicles avancen, s'aturen, creuen en totes direccions... i tot amb el sol ajut de la botzina. Els intermitents, els senyals i les més elementals normes de circulació són deliberadament ignorades per tots els conductors, que es comporten com autèntics “kamikazes” al volant però de ben segur que si seguissin d'una manera estricta les normes de circulació el caos seria molt pitjor. Això és de bojos!

Al cap d'una estona, el taxi s'atura davant de la porta principal d'accés a l'aeroport. Pago al taxista i, per les rialles per sota el nas dels altres viatgers, tinc la impressió de pagar el de tots tres; no penso, però, entrar en una discussió numantina sobre el preu, perquè sé per experiència que no mena enlloc.

Entro a l'aeroport. Un cop en el vestíbul m'adreço a la finestreta de vols internacionals, confirmo el meu passatge i facturo la bossa de mà que de ben segur no tindrà pes suplementari. Un cop fets tots els tràmits, i sota la mirada dels soldats amb metralletes al coll, enfilo camí a la cafeteria amb la intenció de deixar passar el temps.

L'aire condicionat no funciona. Surto a la terrassa, sortosament, la calor comença a minvar. Amb una cervesa a la mà deixo que la vista es perdi entre la gent: cambrers tacarrosos, venedors amb “souvenirs” horribles, dones de la neteja passejant la brossa d'un racó a l'altre, passatgers del país i occidentals esperant pacientment la sortida dels seus vols... Fixo la mirada en els rostres dels nadius i veig amb claredat el perquè del seu endarreriment i la seva brutalitat. Un formigueig em puja per l'esquena i fa que m'estremeixi.

A dos quarts anuncien per megafonia la sortida del meu vol. Em dirigeixo a la terminal d'internacionals i, després d'una breu espera, pujo a l'avió. És increïble, però sembla que ens enlairarem puntualment. Fins i tot l'avió de vols internacionals ha de tenir el segell inconfusible d'una neteja poc acurada que té el seu punt àlgid en les teles dels seients i en els reposacaps, els quals estan sombrejats just a l'alçada on prenen contacte amb els volums cranials. Un quart de deu i, un cop l'hostessa ha fet les pallassadetes de rigor, l'avió enfila la pista, s'enlaira i fa una passada sobre la capital il·luminada. La gent mira per les finestres entusiasmada, a mi, en canvi, no em desvetlla el més mínim interès.

Descordo el cinturó i em sento relaxat i content de no tenir company de seient. Tot just enfilat el rumb, l'hostessa surt de la cabina empenyent el carret amb les safates del menjar i avança lentament pel passadís.

Duu el típic menjar de vol: una safata amb tot un seguit de departaments on s'hi troba no saps ben bé què. Amb un ampli somriure, em munta correctament la tauleta i hi col·loca la safata.

Una amanida de verdures al vapor, un parell de departaments fumejants on hi ha una carn amb suc d'aspecte més que misteriós, una mena de barretes que representen el pa i un pastís d'aquells que jo anomeno “sempre tou”, dels que veig dia rere dia a la botiga de la cantonada i que, quan el botiguer es despista una mica, aprofito per tocar-los amb el dit i comprovar que miraculosament continuen flonjos com el primer dia.

Per beure li demano vi, s'ha de celebrar la tornada a casa. Sense pena ni glòria engoleixo l'àpat i assaboreixo fins a l'última gota de vi, sens dubte el millor del sopar.

Apareix novament l'hostessa, aquest cop procedent de la cua, amb el seu somrís de Netol, recollint les safates i convidant a la clientela a una mena de suc marronós que suposadament és cafè. Jo em prenc una altra llicència i demano un whisky amb gel. Faig dringar els glaçons dins el got. Hem perdut tot contacte visual amb el terra. Amb el got a la mà contemplo per la finestra la grandiositat de l'espai, la buidor de la nit. Deixo que els ulls s'hi enfonsin. El cap em bull de records que afloren amb tota naturalitat, sense el més mínim esforç, com empesos per una força misteriosa.

Estava a Tunis, la capital, i ja portava uns quants dies al país, una setmana per ser més exactes. En aquest període de temps havia visitat la capital, m'havia divertit regatejant, sense comprar, als diferents "zocos"; havia fet les visites de rigor a les runes de Cartago, al port de La Gaulette i assaborit les tranquil·litats matinals de Sidi Bou Said, un poblet que em va meravellar.

Vaig deixar enrere el nord de Tunícia i, tot agafant les rutes que condueixen al sud, vaig visitar la Tunícia central, amb les seves terres àrides i salinoses, seguint totes les ciutats que m'oferien més vestigis de la dominació romana, que és el que més m'interessa.

Em trobava a Medenine, en ple sud de Tunícia, en una habitació d'un petit hotel, per anomenar-lo d'alguna manera. Eren més o menys les sis del matí, començava a reganyar el dia. Jeia damunt del llit, neguitós com un infant el dia que ha d'anar d'excursió. Havia de començar la segona part de les vacances, la dedicada a l'aventura. El dia abans havia llogat un Land Rover, una autèntica relíquia, a un preu assequible, amb la intenció de fer una petita incursió al desert. Havia sentit parlar de la solitud del desert, de la sensació tan especial que se sent quan t'hi aventures, de les meravelloses nits estelades i especialment glaçades, de les calors insuportables del dia que posen a prova la voluntat de seguir avançant, de la barreja de por i d'instint de supervivència quan t'hi endinses, en definitiva, una visió novel·lesca que pensava viure en primera persona.

Havia preparat curosament el viatge, m'havia proveït de tot tipus de menjar enllaunat, dàtils i fruites diverses, combustible i aigua en abundància. Tot plegat em permetria gaudir d'una autonomia de més de tres dies sense privacions. L'auto disposava també d'una caixa d'eines, un pic, una pala i una tenda de campanya de fàcil muntatge i en molt bon estat, m'havia proveït també d'una farmaciola. El Sahara m'esperava!

Vaig dedicar tot un dia a traçar una ruta que se m'oferís el suficientment interessant i comptés amb una certa dificultat pel que fa a l'aventura.

Sortiria de Medenine en direcció a les muntanyes de Dahar, en el trajecte per pistes em trobaria pobles com Guermesa, Chenini, Douriat i d'altres. M'agradaria poder arribar fins a

Bard Bourguiba, prop de la frontera de Líbia, però si tingués dificultats, sempre podria agafar la carretera que va de Medenine a Renada, sobre el paper difícil, però possible.

Vaig llevar-me, estava molt excitat, plànols en mà em sentia com un Indiana Jones en potència, la meua aventura pel desert estava a punt de començar.

A les vuit del matí girava la clau del Land Rover que es posava en marxa sense vacil·lacions, potser no hauria d'endinsar-me en el desert tot sol..., però ara ja no era el moment de plantejar-s'ho, la decisió estava presa.

Els primers quilòmetres de pista van transcórrer amb una certa monotonia, el paisatge era àrid i els arbustos eren freqüents. A mesura que el sol anava enfilant-se en l'horitzó, la calor es feia més insuportable i la boirina, fruit de les altes temperatures, donava la sensació que el món hagués de desfer-se d'un moment a l'altre com un gelat.

No sabia què fer. Eren prop de les dotze del migdia, tenia el cos xop de suor i brut de la pols de les pistes pedregoses que anava deixant enrere; el rostre embotornat per la calor i el cap a punt d'esclatar pel soroll del motor. Vaig decidir aturar el vehicle al recer d'una petita duna, de les primeres que havia trobat pel camí. El silenci, en aturar el motor, era total, però al meu cap el soroll infernal encara hi era present. El cos em va caure sobre el volant i restà així, immòbil, una estona. Un cop mínimament recuperat i amb el cervell tornant a funcionar amb normalitat, vaig baixar del cotxe per remullar-me la cara amb aigua abundant. Amb la pala vaig fer un clot a la sorra per, acte seguit, maniobrar amb el cotxe fins a col·locar-lo sobre l'orifici. Vaig agafar una cantimplora d'aigua per acabar amagant-me en aquell refugi improvisat. Allí, immòbil, amb la cantimplora aferrada amb les dues mans com un preciós tresor, amb la intenció de no moure'm fins que la calor comences a minvar. Començava a dubtar si aquesta aventura sahariana havia estat massa encertada.

Em vaig adormir, segurament per la xafogor que feia sota el vehicle i pel cansament. El rellotge assenyalava les cinc de la tarda, em sorprengué la rapidesa amb què havia passat el temps, però el viatge havia de continuar.

En sortir del cau, vaig engolir un bon glop d'aigua de la cantimplora, que més que aigua semblaven pixats, però no n'escupo ni un glop. Començava a comprendre el valor que té aquí aquest líquid. Un cop dalt del Land Rover enfilo novament la pista.

Al vespre arribava en un petit poblet que no tenia més de vuit o deu cases, construïdes amb blocs de palla i fang, i als afores un grupet de quatre palmeres i un pou. No sé com aquesta gent pot viure al bell mig d'aquest forn.

Havia acampat als afores. Un cop muntada la tenda i ben instal·lat m'havia apropiat al pou, on una dona treia aigua i li demano si pot omplir-me la cantimplora. Ella accedeix de bon grat i no vol res a canvi. Si més no, ara, tindria una mica d'aigua fresca. Torno a la tenda per menjar alguna cosa. En tot el dia no havia tastat absolutament res, la calor m'havia tret les ganes de tot.

Vaig escalfar una llauna de menjar preparat i me la vaig cruspir, més per obligació que per desig. Un cop llest, dues taronges d'aquest país, petites i d'un verd intens, van constituir les postres, sense cap mena de dubte el millor de l'àpat.

Amb una cigarreta a la mà vaig fer balanç del dia, tot un patiment de suors i treballs al volant del tot terreny, però al dia següent no cauria en el mateix parany: em llevaria d'hora i tiraria de pista fins a les onze del matí, després, mentre el sol estigués en el seu zenit, jo restaria amagat i cap a les cinc de la tarda continuaria el viatge, tot i que ja em preguntava si el més sensat no fora tornar enrere ara que la troca encara no s'havia embolicat gaire.

El fred de la nit era intens, el silenci total. Assegut al llindar de la porta de la tenda, contemplava el cel estelat que se'm mostrava més proper que mai. Aquesta era, al meu entendre, l'autèntica màgia del desert: sol allí al mig, la calor sufocant del dia, el fred insistent de la nit, aquella quietud que et feia sentir com a transportat a un altre món... Enmig d'aquests pensaments tan idíl·lics, em van venir al cap unes frases que havia llegit, no sé ben bé on, d'un tuareg que li comentava a una estranger: "el nostre poble no s'estima el desert, vivim en el desert, però a nosaltres ens agrada l'aigua en abundància i poder-nos banyar a diari, això és el que volem, però vivim al desert".

La son m'anava vençant dolçament. Dins de la tenda em disposava a abandonar-me totalment en els braços de Morfeu.

A trenc d'alba estava llest per reemprendre la marxa. Vaig donar una darrera ullada als mapes, la meva intenció era deixar enrere Douirant, on compraria fruita fresca i aigua abans d'endinsar-me en el desert en direcció a Bordj Bourguiba, on, si tot anava bé, arribaria el dia següent; allí faria nit i tornaria a Medenin per carretera. Pujo al Land Rover, estava una mica baldat del dia anterior i aquella primera nit al desert no havia descansat tot el desitjable. La fresca del matí, però, em donà noves forces per continuar. Havia de fotre-li canya, a la pista, abans que la calor m'obligués a parar.

Pels volts del migdia i abans de sentir-me fregit dins la carraca, vaig aturar el tot terreny per preparar el refugi per protegir-me del zenit solar. Amb la cantimplora i una mica de fruita procuro acomodar-me sota el vehicle i sentir-me "com a casa".

Aquell dia la calor no semblava tan intensa, o potser era jo que de mica en mica començava a acostumar-me a aquell forn immens. A aquelles alçades ja havia pogut comprovar en la meva pell allò que anomenen clima inhòspit del desert.

Aquesta vegada, però, el descans a sota del cotxe no va ser complet. De mica en mica m'havia anat obsessionant que era un mal amagatall i que els escorpins i les serps també el podrien trobar un lloc perfecte per dormir-hi la migdiada. El fet és que vaig acabar sortint del forat i espolsant-me amb fortes manotades la roba com si volgués fer caure suposats paràsits. Agafo novament els mapes, hi ha alguna cosa que no quadra. No es veu ni rastre del poblet que m'havia de trobar, continuaria una mica més i si no el localitzava faria mitja volta i tornaria on vaig passar la nit, no cal temptar la sort. Arreglades les quatre coses que havia tret del cotxe, ja estava llest per reemprendre la marxa.

En girar la clau del contacte, la veu ronca del motor es transformà en un esgarip i s'aturà. Insisteixo un parell de cops amb un cert neguit, però res, ni el més mínim resultat, el motor diu que no. Malhumorat, alço el capó que estava roent i llenço una mirada d'odi al seu

interior, és com si mirés un llibre escrit amb caràcters xinesos. Anava tocant aquí, prement allà, bellugant tots els cables, però res de res, la veritat és que de mecànica ni un borrall. Com no havia previst la possibilitat que aquesta andròmina fes figa! “Calma, calma, calma”, em repetia amb insistència davant la certesa que no en trauria res neguitejant-me. Sec una estona, bec un bon glop d’aigua amb la intenció d’asserenar-me una mica, de ben segur que quan tornés a provar de posar-lo en marxa el motor arrencaria a la primera i jo giraria cua, ja n’havia tingut prou d’emocions i aventura.

Al poc temps ho vaig tornar a intentar. En girar la clau un clec sonor i sec em va fer empal·lidir. En una revolada vaig obrir la porta, vaig saltar del vehicle per abraonar-me davant del motor i, després d’haver manipulat les quatre tonteries de rigor, me’l vaig mirar amb incredulitat i menyspreu. No volia arrencar. La carraca m’havia deixat penjat en aquell cul de mon. Clavo dues fortes puntades de peu als pneumàtics, les quals tenen la facultat de danyar-me a mi i no al vehicle. Els ulls em sortien de la testa. Si hagués pogut l’hauria destrossat amb les mans per després escampar-ne els bocinets per aquell maleït desert. Tenia ganes de plorar de ràbia, però ni això em sortia. Poc a poc em vaig anar asserenant, més per l’evidència que aquella enrabiada no menava enlloc que no pas per ganes de calmar-me. A la fi, un cop resignat, començo a preparar-ho tot per fer nit. Demà, Déu dirà

No sé per què en aquesta mena de tràngols o en altres ambientats en altres paratges, per diversos motius, sempre acaba sortint el nom de Déu, ja sigui per alabar-lo, per implorar-li ajut o per maleir-lo. Per un moment m’imagino la cara que posaria si, de cop i volta, tingués un aparició celestial vestida de mecànic que lentament s’apropés i posés les mans damunt del capó del maleït vehicle, que una llum cegadora fes que no pogués mirar-ho, però que tot d’una el motor es posés en marxa i, davant del meu astorament, una veu em digués: -Vés i pregona la bona nova.

Ric sorollosament, és agradable conservar una espurna de bon humor en aquests moments crítics. Demà, amb angelets o sense, caldrà prendre una decisió.

Vaig fitar el vehicle amb una mirada plena d’odi per, seguidament, començar a descarregar els estris per fer nit. El sol, alat i poderós, encara sembla mirar-me i riure’s de la meva dissort. Preparo el campament a consciència per si l’estada en aquest indret es perllonga més d’allò desitjable. Faig un repàs acurat dels estris i proveïments: dispo d’aigua per un parell de dies, si la dosifico correctament, i abundant menjar. Mentre feia el recompte, estava plenament convençut que no seria necessari fer cap prova de supervivència i que al dia següent s’arreglaria tot. Tot aquell trasbals de recomptes i muntatges em distreia i servia per anar matant les hores.

El sol començava a descendir darrere les carenes de dunes. Una vermelló intensa torrava la sorra del desert. Va ser potser aquell sol ponent el que m’animà a enfil·lar-me al vehicle, seure al volant i provar un cop més de posar-lo en marxa, tot dient-me que si la fe mou muntanyes, doncs per què no podia fer moure el cotxe? Tot per acabar descobrint que el meu bagatge de fe era molt minso, ja que el motor no s’immutà, seguia mut davant la meva desesperació. Les últimes espurnes de sol esquitxaven el dia, eren les darreres lluentors d’allò que hauria estat un espectacle magnífic i que s’havia vist eclipsat per aquella dissort.

Poc a poc, la foscor i el silenci senyorejaven arreu, més tard sortirien els estels i jo cada cop em sentia més sol, més petit en aquell mar de sorra, silenci i foscor.

Desganat, m'esforçava per descansar i dormir perquè les hores s'escolessin ràpidament i tornés a despuntar el dia. Tenia l'esperança que amb la nova albada tot tindria solució, no sé quina, però solució.

Però de sobte em vaig despertar sobresaltat. Un sisè sentit em feia sortir de la tenda i amb els ulls oberts com a plats intentava descobrir quelcom d'inexistent enmig de la foscor. Eren les dues de la matinada i ja necessitaria Déu i ajut per tornar a agafar el son. Amb una cigarreta i assegut a la porta de la tenda, mirava aquell cel inabastable, cobert d'estels. En aquell moment la màxima felicitat seria veure reganyar el dia i que es fongués d'una manera definitiva aquella llarga nit, però encara havia d'esperar.

Vaig encendre una altra cigarreta. El llum de campanya allargava la meva ombra fins a perdre's en la foscor. Tot passejant pels voltants de la tenda, neguitós, de cop i volta un punt allunyat em cridà l'atenció. Hi concentro la mirada, sí, era llum, no hi havia cap mena de dubte, però llum de què?

Fos el que fos hi hauria gent, i què millor que trobar gent quan un està perdut? Era incapaç de determinar la distància en què es trobava, ni el temps que estaria per arribar-hi, però no m'ho vaig rumiar gaire. Vaig omplir el sarró amb quatre coses, la cantimplora ben plena i camino decidit seguint la seva direcció. De ben segur que era el poblet que al matí no havia pogut localitzar, estava convençut que no podia trobar-se gaire lluny. Però, com és que no l'havia descobert un cop fosc?

A mesura que m'hi acostava anava descartant la possibilitat que es tractés del poblet. De ben segur es tractaria d'un campament de nòmades, però, què feien a aquelles hores amb els focs encesos?

Després de caminar una bona estona, ja hi era ben a prop, em quedava franquejar unes poques dunes i ja hi seria. Les veus del campament es començaven a sentir, el cor em batejava amb força i una veueta em deia que calia anar molt en compte o, millor encara, tornar al cotxe i esperar que es fes de dia. Però, com podia deixar passar aquella oportunitat?

El campament es trobava al meu abast. El xivarri era considerable. M'hi apropo sense fer soroll, amb el cos ajagut al terra, no gosava alçar el cap per damunt de la darrera duna i guaitar.

Poc a poc, com si fos un rèptil, el cos se m'anava estirant i el coll m'arribava a la seva màxima llargària. Els tenia allí, davant meu, a l'abast, els observava amb deteniment, però no gosava acostar-m'hi.

La primera impressió va ser que celebraven alguna cosa, una festa? Però ben aviat ho vaig descartar, hi havia quelcom de seriós en aquell campament, més que una festa semblava que preparessin alguna mena de ritual.

Junt amb els nòmades i els seus camells, hi havia dos tot terrenys molt luxosos, d'aquells que no s'espantaven. El meu cos s'arrapà encara més a la sorra, les cames a punt per arrencar a córrer, però els ulls continuaven clavats en els esdeveniments del campament. La llum de les fogueres i el frenesí dels assistents em tenien captivat.

De sobte, els nòmades començaren a seure agrupats de tres en tres formant un gran cercle que vorejava les fogueres. Amagat entre les ombres dels vehicles, s'entreveia una figura humana vestida amb una túnica d'un blanc immaculat. Prop d'ell, tres homes vestits a la manera occidental, semblaven observar-ho i controlar-ho tot. Al separar-se una mica de les ombres, vaig observar que anaven armats. Se'm va fer un nus a la gola. I si es tractava de traficants de droga? Si era així, valia més no ser descobert, perquè segur que no els agraden els tafaners.

L'home de blanc avançà cap al centre del cercle. Allí, envoltat dels vestits negres dels nòmades i banyat per la llum càlida de les fogueres, tenia l'aparença d'un déu. Un altre home de túnica fosca va sortir al seu encontre. Fonent-se en una abraçada acaben seient en una catifa situada al bell mig i que fins aleshores no havia vist.

El silenci s'apoderà del campament. Unes dones van sortir de la foscor, portant en braços unes grans safates amb uns estranys presents. A l'apropar-se a la llum, aconsegueixo distingir que es tracta de cabrits vius, pel seu tamany diria que no tenien més d'una setmana i portaven les potes i el morro lligats amb unes corretges de cuir que els impediaven tot moviment i els incapacitaven per belar. Quelcom em deia que estava a punt d'assistir a un d'aquests rituals obscurs i macabres que només creiem possibles sortits de la ploma d'un escriptor de ment enrevessada o en alguna pel·lícula de sang i fetge feta amb la malsana intenció de fomentar els mals sons.

Les safates es van repartir entre els grups d'aquells estranys comensals. Un cop tots servits, una altra dona aparegué amb una safata plena d'una mena de palletes metàl·liques llargues i esmolades com estilets que lluïen amb la claror de les fogueres. Amb el seu balanceig a l'hora de repartir-les tenia l'aparença d'estar executant una dansa mística. Un cop acabades les seves tasques, les dones es van esmunyir en la nit.

Tenia la gola tan eixuta que no podia ni ensalivar. Els nòmades, en canvi, excitats, amb uns ulls que els sortien de la testa, lluents com els dels felins, enfonsen els estilets en els cranis tendres de les pobres víctimes i comencen a xuclar amb fruïció. El silenci que planava sobre el campament era angoixant, tan sols els dos homes del centre continuaven com absents, sense participar del ritual i mantenint una conversa en veu baixa.

Les víctimes, en un principi, sacsejaven com podien en un últim i desesperat esforç per salvar la vida, però lentament anaven cedint. Els homes amb les palletes metàl·liques els havien succionat els seus encèfals, i la vida.

L'estómac se'm trasbalsava, tenia ganes de vomitar, però no en podia sortir res d'un ventre tan encongit. Vaig tancar amb força els ulls, volia creure que somiava i que d'un moment a l'altre em despertaria a l'habitació de l'hotel i tot hauria estat un somni: el desert, l'avaricia

del Land Rover i aquella terrible nit. Però no era així, tot era real, ben real. Les dones van tornar a aparèixer per retirar les safates, plenes ara de cossos sense vida, per després servir als comensals d'aquest banquet esfereïdor un beuratge.

Per un moment em semblà escoltar el plor d'una criatura, fet que de seguida vaig atribuir a algun cabrit que per avui s'havia salvat de la crema. Em concentrava al màxim per mirar de sentir alguna cosa més, però no va ser necessari, perquè l'aparició d'una dona amb una safata que lluiava com l'argent em va deixar astorat. El que veien els meus ulls, el cap no podia assimilar-ho: una criatura nua, d'aparença molt tendra, que devia tenir setmanes, lligada de peus i mans, com els cabrits, i amb la boqueta plena de cotó o llana d'ovella que li impedia plorar. Devia ser mentre la lligaven i li omplien la boca que vaig sentir el gemec.

Tothom emmudí en el campament, el silenci era dens, la tensió es feia palesa en les mirades del grup que tenia com a únic objecte d'atenció el nadó nu i indefens. El cap començà a treballar amb una vivor desconeguda. En un ràpid esguard vaig resseguir l'esplanada on aquells monstres es trobaven, però, què fer? En el supòsit que pogués arribar fins a la criatura no serviria de gran cosa, les possibilitats de poder fugir del campament eren nul·les. Com un llampec em venien a la memòria les imatges dels homes armats que restaven amagats en la foscor. Una barreja de por, ràbia i impotència m'atordien.

La dona va deixar l'infant enmig dels dos homes. La criatura, amb uns ulls oberts com taronges, restava immòbil i de ben segur aliena al trist final que li esperava. Sense masses preludeis, els comensals van fitar l'apat tot agafant els estilets. Un d'ells, amb un gest summament delicat, li alçà el cap per acte seguit enfonsar els estilets al nivell dels parietals. Una estranya convulsió va sacsejar el cos, però ràpidament quedà rígid, paralitzat després de la sàdica perforació. No podia deixar de mirar aquell espectacle repulsiu. Sentia fàstic de mi mateix ja que sota aquell cel estrellat havia presenciado, amb impotència, el fet més aberrant que mai ningú s'hagués pogut imaginar.

Un tremolor em va recórrer de dalt a baix. Les veus al campament es començaven a excitar, i jo, bocaterrosa, m'arrapava amb totes les meves forces a la duna, fins que la foscor s'apoderà de mi.

No recordo res més que unes palpitations terribles sacsejant-me el cap. El sol alt en l'horitzó, dominador, amb la seva força aconseguia doblegar-me. No sé quan de temps va durar la inconsciència, però lentament i amb totes les precaucions que el meu entumit cos era capaç, vaig mirar per damunt de la duna. Ni rastre del campament, res semblava indicar l'esgarrifós espectacle que la passada nit s'havia produït en aquell indret. Avançant cautelosament vers el petit replà, emmarcat entre les dunes, cercant no sé ben bé què, sota un sol implacable, una calor insuportable i un estranyíssim regust agredolç que m'omplia la boca, cercava amb desesperació la prova fefaent que tot el que recordava era cert. Necessitava aquella prova si no volia embogir en aquell infern.

Res de res, ni rastre del foc, ni cap senyal de les tendes, cap marca dels vehicles, ni el més mínim indicatiu que pogués donar versemblança a tot el que havia succeït, si és que havia succeït realment.

Em vaig deixar caure de genolls a terra i amb ràbia desfermada agafava la sorra a grapats per acabar llençant a l'aire un crit esgarrifós. Els ulls se m'omplien de llàgrimes petites i doloroses.

Destrossat, abatut, vençut, ni amb tots els adjectius del món podria definir com em sentia en el cim de la duna, mirant de retrobar el camí de tornada.

Amb els ulls embotornats, la gola seca, el cos brut i suat, la vista perduda en l'infinit, avançava com una ànima en pena a la recerca del Land Rover. El sol lluent, amenaçador, llençava els seus rajos implacables, el temps passava i les cames ja no em responien. Avançava com un autòmat a qui se li acabava la corda. Amb la vista clavada al terra, el cap em llençà un últim missatge: estava perdut. Caic bocaterrosa sobre la sorra ardent, tot és fosc.

Blanc immaculat, el cos flotant en un núvol, aquesta va ser la primera sensació a l'obrir els ulls. De mica en mica, vaig anar recobrant la consciència. Em trobava en una petita cambra d'un hospital.

Ajagut en un llit, els membres responien tard i malament als desitjos d'incorporar-me. Els llavis entumits i clivellats feien que al més mínim moviment el dolor fos intensíssim. Una infermera creuà el llindar de la porta i sense dir ni un mot s'apropà amb una ampolla que culminava en un tub allargat. M'incorporà lleument el cap, per atansar-me el tub a la boca, i aconseguí xarrupar una mica del preciós líquid. Volia agrair-li-ho amb un somriure que pel dolor es transformà en ganyota. Tot seguit va desaparèixer porta enllà. Aquell estrany sabor agre dolç tornà a omplir-me la boca.

Van haver de passar més de quaranta-vuit hores perquè el cos es refés suficientment com per fer-me càrrec de tot el que havia succeït. En una de les visites quotidianes vaig sol·licitar al metge la presència de la policia. El doctor em va contestar amb evasives i em recomanà descans.

El meu cos anava millorant a molt bon ritme, tan sols els pensaments restaven ancorats en aquella fatídica nit. Davant la meua insistència, el doctor va acabar cedint, no sense un cert disgust, a les meves demandes de poder parlar amb la policia.

L'endemà, el metge aparegué a la cambra acompanyat de dos agents. Un cop fetes les presentacions i amb el meu francès detestable, vaig començar el relat.

Descriuïa tots els fets fil per randa, mentre amb la mirada escrutava els rostres dels agents intentant endevinar-hi sorpresa, indignació o incredulitat, algun senyal que demostrés que seguien el relat amb interès. Res d'això, en les seves figures hieràtiques i els rostres inexpressius tan sols s'hi entreveïa absència i un mal dissimulat cansament.

Un cop acabada la història, s'acomiadaren cortesament amb un somriure de banda a banda de galta i amb la recomanació que em calia molt de descans. Acompanyats pel metge van abandonar la cambra.

Ja en el passadís i per l'escletxa de la porta mal tancada els vaig veure xiuxiuejar.

Al matí següent, en una ambulància, van traslladar-me en un centre de repòs i recuperació, on podria refer-me físicament, però també dels suposats danys psíquics que segons ells patia. Dit en altres paraules, m'havia guanyat un bitllet a un psiquiàtric de la capital.

Allí, enmig de la follia general, ben aviat vaig comprendre que tota menció, tot comentari sobre els fets, repercutiria d'una manera directa en el temps d'estada en el sanatori. Calia, doncs, ser prudent, callar i intentar oblidar.

Obro els ulls, el cansament i la tensió del dia han guanyat la partida mig endormiscat he viatjat per un passat que desitjo oblidar. És el ding dong de la campaneta i la veu de l'hostessa, que ens avisa que en breu aterrem a Barcelona el que em fa tornar a la realitat.

Miro per la finestreta, negra nit. Però ben aviat comencen a aparèixer en la foscor tot un seguit de petites llumetes distants que, a mesura que ens apropem, van dibuixant la costa. De ben segur que és costa catalana, però no puc situar-me de cap de les maneres.

Ben aviat es fa visible un gran mar de llums, ara ja no hi ha dubte que es tracta de Barcelona. Els darrers minuts abans de l'aterratge se'm fan llarguíssims. La veu torna a pronunciar que ens cordem els cinturons. L'avió comença a descendir lentament. Sota els peus, el mar de llums ha agafat forma, Barcelona i la seva àrea metropolitana s'ofereixen com un gran monstre adormit, quiet, enigmàtic, amb milions d'ulls escrutant la foscor.

L'avió pren contacte i, després d'unes breus maniobres per la pista d'aterratge, desembarquem. La terminal d'internacionals és deserta a causa de la intempestivitat horària i els tràmits duaners són ràpids. Els passadissos, vestíbuls i altres dependències se m'ofereixen amb una netedat immaculada, fins i tot el guàrdia civil encarregat del control de passaports és simpàtic. Sembla impossible que en cinc hores de vol el contrast pugui ser tan brutal; és, parlant en termes al·legòrics, com de la nit al dia.

Recullo la bossa del servei d'equipatges, pujo en un taxi i li demano que m'adreci a una pensió per tal de poder passar la nit. El taxista atén i comprensiu (això és massa!) complau la meva demanda. A la ràdio del taxi escolto Catalunya Ràdio, un programa d'aquests que tan sols escolta la gent que li toca pensar de nit. Feia tant de temps que no sentia parlar en català, això em fa sentir feliç.

-Que com ha de ser la pensió?- m'interpel·la el taxista.

-Que estigui bé i amb bany, vostè mateix.

La pensió és pels voltants de l'estació de Sants i té el mateix nom, no s'han escarrassat gaire en triar-lo.

Després de pagar, m'acomio del taxista i entro a la pensió. Allí em rep un bidell mig endormiscat. Demano una cambra i pregunto l'hora que he d'abandonar-la.

-A les dotze- respon secament allargant-me la clau.

La porta número sis és de les primeres del passadís. És una habitació amb l'espai just, no hi sobra ni hi manca res. Té un petit lavabo amb dutxa i un armari, és tot el que necessito.

M'estiro al llit amb el llum de la tauleta encès, miro al sostre fixament, les parpelles cada cop pesen més, apago el llum.

Un sol esmorteït entra per la finestra. He descansat d'allò més bé, tan bé que ni recordava que es pogués dormir tan a gust. Són les deu. Amb un salt entro a la dutxa, a dos quarts d'onze ja estic vestit, net i polit.

Truco a informació de l'Ajuntament i demano on podria consultar llibres de costums i tradicions dels pobles berbers. Una veu molt atenta em convida a esperar, després d'una estona m'adreça a una biblioteca propera a l'Arc de Triomf, "la línia quatre de metro el deixarà a la vora". Li agraeixo la informació i penjo. Baixo la bossa i pregunto a recepció on hi ha la boca de metro més propera. Surto al carrer amb energies renovades.

És agradable viatjar en metro, en aquestes hores els vagons van gairebé buits i amb un tres i no res arribo al destí. La façana és la d'un edifici antic, algun palauet o casa senyorial que, un cop remodelada, ara li toca fer la funció de "magatzem" de llibres.

A pas lleuger, pujo les quatre escales que separen la planta del replà, obro la porta i entro. Una forta bafarada d'olor de paper i llibres m'inunda la pituïtària. Consulto a la bibliotecària on puc trobar els llibres de la temàtica que m'interessa.

-És per un estudi o alguna tesi?- inquireix ella. La resposta és afirmativa.

Miro al meu voltant i trio una de les taules que se m'ofereix amb una il·luminació especial. Un cop assegut començo, índex en mà, a fullejar un a un els llibres que la noia, amb gran diligència, em va portant. Sóc, fins aleshores, l'únic client i ella em mima.

Fa estona que cerco i res de res. No sé exactament què és el que espero trobar, ni si ho he de trobar. La bibliotecària, en les seves anades i tornades, sempre amb un somris als llavis, acaba de deixar sobre la taula un llibre no gaire gruixut: *Ritos y cultos en los pueblos nòmadas del desierto*. En llegir el títol se'm desvetlla un interès renovat no exempt d'un cert neguit i, àvidament, començo a passar els fulls fins que un petit dibuix a peu de plana em crida l'atenció. El miro atentament i quedo electrizat. Es tracta d'una petita reproducció d'un home assegut a terra i davant d'ell una criatura lligada de peus i mans.

Després d'uns instants de fixament, demano a la noia si té paper i llapis per fer unes anotacions. Ella, un cop més, hi accedeix gustosa, però em fita d'una manera estranya, la troballa es deu reflectir en el meu rostre.

La informació no és gaire extensa, però suficientment concisa per comprovar que es tracta de la cerimònia que havia contemplat al desert. Això confirma el que jo ja sabia positivament i que ni amb l'estada al psiquiàtric van aconseguir de fer-me'n dubtar ni un

sol moment, es tracta de la verificació de la meva lucidesa, o potser de l'inici de la meva follia.

Es tractava d'un ritu ancestral que tenia com a finalitat cercar l'eterna joventut. La seva pràctica no va estar mai gaire extesa i es limitava a tribus especialment bel·licoses. Els caps de les tribus succionaven els sucus encefàlics dels nadons. Les víctimes acostumaven a ser nadons d'altres tribus que prèviament s'havien derrotat en el camp de batalla. També era relativament freqüent el robatori de nens en petites aldees i caravanes.

Mitjançant el ritual es pretenia rejuvenir el cos. Hi havia la creença que tota la vitalitat del futur home era concentrada en els sucus cranials i mitjançant la seva succió aconseguïen endarrerir en gran manera la decadència física.

L'acompanyament d'aquest macabre àpat consistia en un beuratge a base de llet fermentada de cabra i herbes semial·lucinògenes que deixaven, a les papil·les gustatives, una agror que podia durar dies.

No puc ni vull continuar. Una mena de mareig m'entela. En veure la lividesa del meu rostre la bibliotecària s'apropa i s'interessa per la meua salut.

-Que es troba bé? Eh! Escolti! Li passa alguna cosa?"

-No, no res -aconsegueixo mormolar - Un got d'aigua, si us plau.

-Acompanyi'm, tinc una petita estança amb servei on podrà reposar uns instants i refer-se.

Les cames em fan figa. Amb el seu ajut arribo fins a una petita cambra on hi ha una butaca, una taula i una porta que mena al servei. Em deixo caure pesadament a la butaca. D'un armariet del servei en treu una ampolla d'aigua mineral.

-És calenta, però farà el fet. Descansi un moment, jo he de tornar a la biblioteca. Vol que avisi un metge?

Dic que no amb el cap i ella, amb rostre preocupat, torna a la biblioteca.

El meu organisme poc a poc torna a la normalitat, però una pregunta m'inquieta insistentment: què va passar aquella nit des que vaig perdre la consciència fins a recuperar-la a mig matí del dia següent? A què era deguda aquella agror de boca que es perllongà més de dos dies?

El sol fet de pensar-hi em remou l'estómac. Amb la mà a la boca corro al wàter i m'hi aboco per tal de vomitar. El rostre que es reflecteix al mirall del lavabo no sembla el meu, desencaixat, blanc com un paper de fumar, és el retrat perfecte d'un ésser traspasat o a un punt de fer-ho. Estiro la cadena i netejo curiosament el sanitari, torno a la butaca abatut i amb el cap entre les mans vull plorar, però no puc.

Al cap d'una estona torna la bibliotecària:

-Com es troba?

-Molt millor, gràcies.

-És hora de tancar.

El temps ha passat amb celeritat, la pèrdua de noció ha sigut total.

-Un moment, si us plau, he d'agafar els apunts que em falten.

Torno a la taula. La biblioteca és deserta i quasi en la penombra continuo les anotacions.

Sembla ser que la barreja entre el beuratge i els sucres cranials produï a una mena d'addicció fatal que en molts casos acabava provocant la folia dels desgraciats al no poder comptar amb més víctimes ni poder suplir els nadons per cap altre ésser viu.

Conclou dient que aquests costums bàrbars, propis dels pobles immersos en la nit dels temps van deixar de practicar-se ja fa més d'un segle.

Recullo les anotacions i torno el llibre a la noia, que esperava pacientment. Camí de la sortida intento excusar-me barroerament per totes les molèsties:

-Vol que anem a menjar alguna cosa?

-Bé, jo no sé si...

Aquesta sortida tan sobtada fa que una certa calorada (al més pur estil de timidesa juvenil) recorri les meves galtes, donant-los de ben segur una tonalitat més humana.

-Sí, home sí, encara té el color trencat. Aquí a la vora hi ha un bar on fan uns menjars casolans de primera, jo hi vaig molt sovint.

Dos carrers més avall vam trobar una petita tasca amb sis taules, cinc de les quals ja estaven ocupades i la sisena va ser per a nosaltres.

-Segui, veurà com un cop acabat l'àpat es trobarà molt millor.

Jo segueixo la política del mínim esforç, em deixo portar i no entro en discussions.

-Pere, què tenim avui?

En Pere fa la seva cantarella de primers plats i segons d'una manera automàtica, sense importar-li massa que no ho captem a la primera.

-Una amanida verda i canelons casolans. En Pere hi té la mà trencada amb els canelons, els hi recomano- em mormola amb mitja rialla.

Jo, més que estar emocionat pels canelons, el que no vull és que el tal Pere torni a fer la seva cantarella del menú, ha sigut insuportable.

-Per a mi el mateix.

-No se'n penedirà- sentència la bibliotecària.

-Dinem plegats i encara ni ens hem presentat.

-És cert, em dic Carles.

-Jo Clara.

En Pere, amb les amanides, va trencar la breu presentació. La fredor d'aquell plat de verd no desvetlla en mi cap mena de passió, però cal dinar.

-Ets de Barcelona?

-No, de l'Ametlla, acabo d'arribar de vacances de Tunícia i aquesta tarda o demà torno a casa. Ja he fet les consultes que em calien.

-A la biblioteca?- pregunta encuriosida.

-Sí.

-I ja has trobat el que buscaves?

-Sí.

En Pere, tan oportú com sempre, porta els canelons. La resta de l'àpat transcorre amb una conversa banal, ja no parlem més del viatge ni de les consultes a la biblioteca, cosa que agraeixo.

-La nota, si us plau.

En Pere porta el compte en un plat i la Clara agafa el portamonedes i fa una indicació al cambrer perquè no em cobri.

-Això no està bé, Clara- intento imposar-me sense massa convenciment.- Convido jo, a la propera ho faràs tu.

-Però si marxo aquesta tarda- intento replicar.

-Has dit aquesta tarda o demà. Si te'n vas demà encara pots convidar-me a sopar, així estarem en paus.

La miro amb atenció. Darrera les ulleres, uns ulls petits i verds brillaven d'una manera especial i els seus llavis marcaven un somrís desenfadat.

-Bé, m'has convençut. On quedem?

-A la sortida de la biblioteca a les set.

-Molt bé, no hi faltaré.

Ella surt del bar, jo li demano a en Pere un whisky amb gel. Mentre me'l serveix descobreixo en el seu rostre un somrís de complicitat.

A les quatre surto al carrer, camí de la pensió. En un parell de botigues decideixo condicionar la vestimenta i compro uns pantalons més gruixuts, una camisa i una jaqueta de punt de tardor. La roba que porto no és la més idònia per un dijous de finals d'octubre. Un cop a la pensió, demano habitació per a una altra nit. Cap problema, només em cal recollir la bossa i pujar a la mateixa cambra on he dormit la nit anterior.

Un cop dutxat i canviat, em miro al mirall de l'armari. Em sento una mica ridícul amb tota la roba d'estrena.

Ara, a la biblioteca, la presència de lectors és més nombrosa que no pas al matí quan hi he anat a consultar els llibres. M'hagués sentit terriblement ridícul si al moment del mareig la biblioteca hagués estat concorreguda com ara.

La Clara m'ha vist entrar i s'atansa per dir-me que aviat estarà llesta.

Els lectors, que deuen ser habituals, ja que no han necessitat cap senyal per saber que s'acosta l'hora de tancar, un a un i d'una manera pausada, van deixant els llibres i abandonen la biblioteca.

Era un quart de vuit del vespre quan la Clara tancava la porta.

-Renoï, vas d'estrena! -van ser les seves primeres paraules-. Acompanya'm a casa, tinc ganes de canviar-me de roba, no m'agradaria desentonar.

Li agraeixo el compliment tot assegurant-li que difícilment desentonaria. Sembla talment com si fes molt de temps que ens coneixem, ella actua amb una naturalitat i amb una frescor impròpies d'uns que s'acaben de conèixer. Agafem el metro i unes parades més enllà baixem. Som al carrer Villaroel, a l'alçada del 97. Entrem al portal d'una d'aquestes cases típiques de principal i dos pisos, d'escales amples que es van estrenyent de mica en mica, a mesura que pugues, com volent recordar-te que a partir del principal cada esglaió ascendent t'allunya de mica en mica de les classes dominants i t'endinsa més i més en l'anonimat del poble. Ella les puja ràpidament donant petits saltirons.

Viu al segon. Obre la porta i al primer cop d'ull l'estança té una decoració totalment desenfadada, sense cap estil definit i amb el típic desordre ordenat dels joves que ja hem començat a deixar de ser-ho.

-Si vols prendre alguna cosa, busca a la cuina, la segona porta a mà esquerra. Jo estic llesta en un tres i no res.

Enfilo el passadís mirant tot el que m'envolta. Hi ha una porta oberta, hi dono un cop d'ull i em quedo paralitzat al veure en el seu interior un bressol. La petita cambra amb la seva decoració deixa ben clar que allí hi dorm un nen.

Un tremolor em recorre tot el cos. Repenjat al marc de la porta, per un moment els ulls se m'ennuolen, les cames em fan figa i tinc la sensació que cauré rodó allí, davant la cambra de l'infant.

Aconsegueixo arribar a la cuina i seure en una cadira de boga pintada de groc que hi ha en un racó. Al costat, en un petit carret de servir, hi ha les begudes. Allargo la mà i em serveixo una copa de whisky sol. És el bàlsam que aconsegueix retornar-me els colors a la cara i que el cos es recuperi.

-Què tal?

Ella, dreta davant la porta, mostra el seu conjunt: un jersei de ratlles amples i una faldilla fins a mitja cama, tot d'uns colors trencats, entre marró i verd, que fan joc amb els seus ulls.

La felicito pel seu conjunt.

-Què et sembla la casa?

-He vingut directe a la cuina, però el que he vist m'ha encantat.

-No hi ha gaire cosa per veure: el menjador, la saleta, un bany, un petit estudi...

Jo al seu darrere observo les estances que ella em mostra.

-La meva cambra i la del Marc.

-No sabia que tenies un nen.

-No t'ho havia dit? Té 14 mesos. Els meus pares en tenen cura mentre jo sóc a la biblioteca i al vespre el passo a buscar.

-I avui?

-He trucat als pares dient que no sé si podré anar-hi, perquè tinc un compromís. En tot cas, sempre sóc a temps d'anar-hi i portar-lo a l'hora de dormir, tot depèn.

Mentre parla del nadó i la possibilitat de portar-lo a la nit, el cor em bateja amb força. Ella recull una jaqueta i abandonem el pis.

-I bé, on anem?

-Serà molt millor que siguis tu la que prengui la iniciativa.

Caminem pels carrers de Barcelona, sota la llum dels fanals i aparadors. Les fulles dels plàtans comencen a caure, tot té l'aire típic de tardor, una tardor que encara no s'ha estrenat amb fred.

Miro el rellotge, les nou. Estic molt neguitós i lluito perquè la Clara no se n'adoni. No puc treure'm del cap la idea del nadó. Me l'imagino ajagut bocaterrosa al seu bressol, adormit, ben adormit, i jo que m'hi apropo sense fer soroll per no despertar-lo.

-Carles, estàs molt pensarós, et trobes bé?

-Sí, sí, no sé on tenia el cap ara mateix.

Entrem en un petit restaurant molt coquetó, tant per la seva forma com per la distribució de les taules que semblen petits reservats, discrets, però no amagats, lluny de mirades tafaneres.

-T'agrada el lloc?

-Molt, el trobo molt acollidor, tens molt bon gust a l'hora d'escollir.

-Doncs ja veuràs quan tastis el filet amb salsa rocafort i els entrants del xef, n'hi ha per llepar-s'hi els dits.

Jo em deixo aconsellar amb molt de gust i, mentre esperem els entrants del xef, els ulls es passen pel local. Té una decoració senzilla però distingida, les parets d'un blanc trencat amb quadres de temàtica paisatgística de petites dimensions, llums indirectes i les estovalles d'un rosa pàl·lid gens cridaner. Mentre mantinc una conversa intranscendent amb la Clara, estudio detingudament el seu rostre: els ulls verds i vius que conjunten a la perfecció amb el jersei, la seva mitja cabellera de color castany i el somriú sempre als llavis li donen una vivor que he vist en molts pocs rostres.

Els entrants del xef fan la seva aparició, la veritat és que la presentació és impecable. Torno a felicitar-la pel seu bon gust. Per beure, demano una ampolla de Cavernet Souvignon del 86, que val un ull de la cara. La nit s'ho valdrà?

Mentre ataquem el filet començo a interessar-me pel Marc.

-Es tracta d'una història una mica llarga i no m'agrada entrar en detalls. El Marc el vaig tenir perquè volia una criatura, però detesto els lligams matrimonials. Jo no estic feta per a la parella estable, m'agrada la meua llibertat. No vull que ningú acabi considerant-me un objecte de la seva propietat, com el cotxe, la tele o el pis. Sóc lliure, feliç i sense hipoteques, i em dedico plenament al nen.

-Fa bondat a les nits o acostuma a despertar-se?

-Quines coses més estranyes que preguntes. Acostuma a dormir com el que és, un angelet. No m'ha tret mai ni una hora de son. No acabo d'entendre aquest interès per la criatura, potser no t'agraden?

-Què voldran els senyors per postres?- la pregunta del cambrer resulta providencial.

-Jo, una mousse de llimona. I tu?

-També, avui menjarem tots dos el mateix, com bons germans.

Una música de fons molt suau va desgranant notes de jazz. Tot és en la seva justa mesura. No com en molts indrets on la música ambiental és excessivament alta i ofereix un repertori barreja "d'orterades" i tocs de "cuarenta principales". Amb un whisky a la mà, li pregunto on podem anar a prendre una copa i ella, amb tota naturalitat, em diu que a casa.

Demano el compte al cambrer. En dies com avui, em felicito que un bon dia un senyor decidís inventar les targes de crèdit.

Són les onze quan sortim del restaurant.

-Et fa res que vagi a buscar el nen? El cor se m'accelera i tinc un nus a la gola que no em permet parlar.

-Estàs molt callat!

-Pensava.

-En què?

-Res, coses meves.

Parem un taxi i anem a buscar el nen.

-Carrer Pau Claris 42, si us plau.

El taxista és dels que no donen conversa, com m'agraden a mi. De tant en tant llença un esguard furtiu pel retrovisor. El trànsit és molt fluid i de seguida arribem a l'alçada del 42. Durant el trajecte no creuem ni un mot, ni una mirada.

-Pari aquí, si us plau, i esperi's un moment, que baixo de seguida.

La Clara es perd en la mitja llum del portal i s'enfila escales amunt. Em quedo sol amb el taxista. Aquesta és una d'aquelles situacions on un es veu obligat a trencar el gel i fondre l'espès silenci de l'interior del taxi. El taxista amb les mans al volant té un aire desplaent.

Ni ell ni jo obrim boca. La Clara apareix de sobte amb el nadó ben embolcallat i una petita bossa on s'acostumen a guardar els estris típics dels infants.

-Villaroel 97

El taxista es posà en marxa. Ben aviat m'arriba aquella oloreta tan típica que fan els infants. Li llenço una ullada furtiva. Amb prou feines se li veu la careta.

-No t'agraden els nens?

-Ni sí ni no. A mi també m'agrada la llibertat i un nadó ha de significar un lligam terrible.

El neguit que em corre pel cos és insuportable, un parell de vegades estic temptat de dir-li al taxista que pari, però una força estranya m'ho impedeix. L'atracció que exerceix el nadó vers mi és molt més forta que la feble voluntat per allunyar-me'n. Però què és el que em passa? A què ve tant de neguit?

El taxi s'atura, som davant del portal. Pago al taxista i agafo la bossa de mà per ajudar la Clara.

Puja les escales al meu davant amb l'infant en braços. Dibuixa una ombra allargada i irreal, retallada per les baranes que es trenquen al girar en cada replà. Un cop dalt...

-Seu, vinc de seguida- diu mentre porta el Marc fins al bressol. El nen no s'ha despertat en tot el viatge.

Assegut en una butaca de la saleta, miro fixament un llum indirecte de peu que llença els seus rajos en forma de triangle envers el sostre.

-Bé, ja està. Veus com no s'ha despertat? És tot un angelet. Sol o amb gel? -Em pregunta mentre em fita, dreta al meu davant.

-Amb gel, gràcies.

Torna de la cuina amb un got a cada mà, me n'allarga un i es dirigeix a la prestatgeria que comprèn tot un pany de paret. És tota plena de llibres i un bon nombre de discs. Allí, dreta davant del llum de peu mentre escull un disc és quan per primera vegada m'adono del seu cos que, inexplicablement, m'havia passat inadvertit fins aleshores. És d'una correcció de línies total, més aviat arrodonit i sense res que sobresurti d'una manera exagerada. Deixa el got sobre la taula, es treu el jersei, quedant amb una fina brusa, i es torna a plantar davant el llum.

-Què no penses dir res en tota la nit?

La miro de dalt a baix. Ha aconseguit desfermar en mi un desig que feia molt de temps que no sentia.

-Ets preciosa- mormolo sense treure-li els ulls de sobre.

Ella se m'apropa, seu a la meva falda i em besa apassionadament. Amb dits tremolosos descordo un a un els botons de la seva brusa color crema i ben aviat noto, sota els meus

dits, la fermesa dels seus pits. Amb un moviment destre els deslliuro del sostenidor i es mostren, davant meu, rodons, compactes, amb els mugrons rosats i punxeguts, en plena erecció. Ella es deslliura suaument, m'allarga una mà i em condueix a la cambra.

Em desperto amb una suor freda i un estrany neguit. La llum del carrer, que s'escola per la finestra, il·lumina tènueament el tors de la Clara, que dorm profundament de bocaterrosa.

Lentament i procurant no despertar-la, em llevo, i entre la penombra m'encamino cap a la cambra de l'infant. Amb les mans tremoloses, la boca seca i un nus a la gola, empenyo suaument la porta de l'habitació. Allí, immòbil i indefens, dins el bressol, descansa el Marc. M'apropro fins al lllindar de les baranes del seu llitet i allargo la mà cap al seu crani.

Gairebé no té cabell. El de la seva mare és de color castany i vull imaginar-me que el del seu pare ha de ser clar, potser ros, pel borrisol tan clar que té al cap. També té tota l'aparença de ser bastant llarg, però jo no estic gaire avesat en qüestions de canalla i les meves observacions poden correspondre a les d'un nadó ben vulgar.

Els meus dits han arribat a tocar la closca i llisquen suaument cap als occipitals. El nen es belluga lleument i això fa que els dits s'apartin com tocats pel corrent elèctric. Torno, però, a apropar-los, i amb una lleu pressió noto la feblesa del seu ossatge. Un tel em cobreix la vista, les imatges del desert amb el nadó lligat de mans i peus tornen a mi amb tota claredat. Vaig a la cuina i començo a remenar els calaixos mentre una sensació agredolça m'omple la boca de desig.

-Què fas?- la veu de la Clara ressona llunyana dins del meu cap.

-Què busques?- insisteix la veu de la cambra estant.

-Res, res, m'he llevat amb la boca seca i buscava un got.

-A les fosques?

-És per no despertar-te.

-En trobaràs al taulell. Encara despertaràs al nen.

Torno a la cambra a les fosques, no vull que descobreixi el rostre desencaixat ni la suor que em glaça el front. Un cop al llit, m'abraça amb tendresa. Lentament, el cos perd la rigidesa i em sento molt més relaxat, el contacte del seu cos ha sigut com un bàlsam.

Em desperto tardíssim, la llum que entra per la finestra així ho indica. No hi ha ningú al meu costat. Al llevar-me, vaig instintivament a l'habitació del Marc, però és buida. Estic sol al pis. Em vesteixo d'una revolada i surto donant una forta portada.

Dins del taxi, en direcció a la pensió, intento esbrinar el meu neguit i l'obsessió que he patit davant la presència del nadó i fins on hauria arribat de no ser per la providencial veu de la Clara mentre remenava els calaixos de la cuina cercant... no vull ni pensar-ho.

Sóc a la pensió ha passat el dia extra i no he aparegut per la cambra. Recullo les meves pertinences, pago i surto bossa en mà, a passejar sense rumb. Mentre vago pels carrers de Barcelona passo per davant d'un aparador d'estris de medicina i em quedo glaçat. Dins d'un allargassat estoig negre hi ha un joc de palletes metàl·liques talment iguals que les que

havia pogut observar en el campament. Entro decidit a l'establiment i m'interesso per aquells estranys instruments.

La botiguera, molt amable, m'explica què són i la seva utilitat.

-Es tracta d'unes petites pipetes per fer incisions i poder retirar petites parts de líquids. S'acostumen a utilitzar en laboratoris d'inseminació artificial, però té múltiples aplicacions, fins i tot les pot fer servir com una palleta per prendre's un combinat- diu riallera.

-Li compro un estoig.

Surto de la botiga amb gran excitació, m'ho he de fer venir bé per retrobar-me amb la Clara i poder passar una altra nit amb ella. L'esperaré a la sortida de la biblioteca i li explicaré l'estrany magnetisme que exerceix sobre mi.

Són prop de les set del vespre, la biblioteca és a punt de tancar i jo, com un voltor, reballo al voltant de la porta esperant la meua presa. Tot és dins del meu cap, no sé ni quan ni com se m'hi ha posat, però ho porto dins i ho faré sortir.

Les set i deu i la Cara no apareix. Hi ha hagut tot un degoteig, però ja fa estona que no surt ningú. Quan es torna a obrir la porta per deixar sortir un últim lector que resta immòbil al llindar, com si esperés alguna cosa, és quan observo la silueta de la Clara sortint al seu darrere i tancant amb cura la porta.

Tots dos es queden parlant davant la portalada i aquest fet em neguiteja en gran manera. El temps sembla aturat mentre ells continuen amb la xerrameca, acompanyada d'alguna rialla i de petits passos vacil·lants endavant i endarrere, que mantenen la mobilitat dels interlocutors, però que no menen enlloc.

Com que això sembla el conte de mai acabar, opto per apropar-m'hi encara que el dubte de quina serà la seva reacció al veure'm em fa sentir insegur, però tampoc puc esperar massa estona més ja que aquest cabró pot acabar emportant-se-la com ja hauria fet jo. Amb pas decidit m'apropo a aquella parella d'estaquirots palplantats. La Clara de seguida em reconeix i d'una manera automàtica dóna l'esquena a l'acompanyant per mirar-me i, amb un ample somris, obre els braços tot dient: -Gràcies a Déu, em pensava que no vindries.

Amb una breu salutació amb la mà deixa amb un pam de nas a aquell xicot que ara, vist de prop, em sembla excessivament tendre per a la Clara, mentre que ell observa la cara d'estaquirots que se m'ha quedat, ja que en cap moment, que jo recordi, havia quedat de tornar-la a veure. Ella però, amb gran decisió, m'agafa pel braç.

-Portes la bossa amb les teves coses, genial!

Em deixo emportar per aquell riu d'energia. La seva presència fa que tot torni al seu lloc i que novament senti la necessitat d'apretar a corre perquè tinc por, molta por, una por com mai havia sentit, ni en el desert, amagat rere les dunes aquella fatídica nit que la resplendor de les fogueres havia omplert el meu cap, i qui sap si el meu cos, amb aquesta dissort.

En un tres i no res pugem en un taxi per dirigir-nos a casa seva. Al cap de poca estona som davant del portal i tornem a pujar escales amunt, encara que ara sense el joc de llums i

ombres dels barrots del passamans que a la nit anterior li havien donat un aire més misteriós.

Sense adonar-me'n entro dins el pis que ara ja em resulta familiar. La Clara continua amb un ritme accelerat i em llança la bossa a l'interior de la seva cambra. És amb aquest gest que entenc tot el que està passant: creu que he vingut a quedar-me, estava convençuda que tornaria al seu costat i al veure'm bossa en mà davant de la biblioteca ha ratificat el seu convenciment. A primer cop d'ull es diria que el caçador ha esdevingut presa, però jo sé quin és el veritable motiu, mai no hauria tornat per ella.

Surt de la cambra amb una riulla tan ampla que fins i tot té un cert rictus de desencaixament. Se'm penja al coll i uns llavis humits m'estrengen la boca mentre que una llengua tafanera i insolent lluita per fer-se un lloc entre les dents. L'encant del primer dia ja ha passat, no és en ella ni en el seu desig en què concentro el pensament, sinó en el Marc, el seu bressol i la cambra buida.

Sense donar-se per vençuda, malgrat la meva passivitat, s'allunya unes passes i comença a desfer-se de la roba amb parsimònia, posant fre als seus desitjos, esperant una resposta fulgurant que no arriba.

-T'agrada fer-me patir? A mi m'agrada patir, tinc tant de desig al meu cos que rebentaré.

-On és el nen?

-Sols tu i jo, per què vols el nen ara?

-On és el nen?

-És amb els pares. Però què et passa, si a tu no t'agrada la canalla, només calia veure la cara que feies ahir quan t'apropaves al Marc, fins i tot semblava que et canviava el color.

Mentre parlàvem no ha parat de treure's peces de roba fins quedar nua al meu davant, és aleshores quan intenta el darrer assalt empenyent-me amb els seus pits durs i provocatius per endinsar-me a la cambra.

-Ja n'hi ha prou! No he vingut per tu, no és a tu a qui desitjo, però no ho pots entendre, ni jo ho puc entendre. No ens veurem mai més.

D'una revolada llança la meva bossa al passadís. Ha perdut la compostura, se sent traïda i vexada. Amb les mans intenta cobrir-se el cos i de la seva boca, aquella boca ardent, tan sols en surten crits i insults.

-Malparit, això és el que ets, un malparit! Fot el camp de casa meva, no et vull veure mai més! La seva veu ressona lluny, ja sóc a la porta i la tanco d'un cop sec. Una veu esmorteïda continua maleint-me darrere la porta mentre sento el soroll sec del forrellat tancant-se, però jo ja baixo les escales amb una serenitat que em sorprèn a mi mateix, perquè ara sí que sé el que he de fer.

Bossa en mà espero a la vorera que s'aturi un taxi, que ben aviat respon a la meva crida.

-On anem?

-A l'aeroport, si us plau.

L'aeroport mostra l'aire tranquil de dia feiner a la seva terminal d'internacionals. Em puc considerar una persona afortunada perquè sense reserva prèvia i desconeixent els horaris he obtingut un bitllet a Tunis per aquesta nit. La netedat i l'ordre escrupolós de la terminal em fan un cert fàstic. Ja no pertanyo a aquest món, el meu destí està lligat a una altra terra molt més salvatge, que m'ha posseït i que ara sé que ja no podré deslliurar-me'n.

Mentre espero a la zona d'embarcament intento trobar una explicació a tot plegat, però m'és impossible, tan sols sé que no hi haurà marxa enrere. S'obren les portes, és hora d'embarcar.

Hi ha pocs passatgers i van prenent seient d'una manera gairebé mimètica. Els ciutadans àrabs conscientment o inconscient seuen més o menys agrupats a la part davantera de l'aparell; un grup de turistes holandesos de la tercera edat, amb vestits més que cridaners, a la recerca de sol, se situen a la part central, i dues parelles de joves catalans, amb roba esportiva i l'excitació de qui comença una aventura ocupen la part posterior dreta. Em situo a l'altra banda de passadís, a la seva alçada, amb la malsana intenció d'escoltar els comentaris que, de ben segur, aniran fent en el viatge.

Estem tots acomodats, l'avió roda lentament fins enfilegar la pista d'enlairament. Agafem velocitat i en un tres i no res sobrevolem la ciutat, aquesta Barcelona il·luminada com un monstre atrapat en el son, amb milers de petits ulls que no es poden aclucar. És la imatge que intento guardar en la retina, qui sap si tornaré.